

حکم دادگاه اروپا به نفع ممنوعیت حجاب

درحالی‌که فضای این روزهای اروپا آغشته به گفت‌وگوهای اسلام‌هراسانه و ضد‌مهاجرتی راست‌های افراطی است، دیوان دادگستری اروپا هم دیروز طی حکمی اعلام کرد کارفرمایان این حق را دارند که کارکنان خود را از پوشیدن نمادهای مذهبی از جمله حجاب منع کنند.

درحالی‌که فضای این روزهای اروپا آغشته به گفت‌وگوهای اسلام‌هراسانه و ضد‌مهاجرتی راست‌های افراطی است، دیوان دادگستری اروپا هم دیروز طی حکمی اعلام کرد کارفرمایان این حق را دارند که کارکنان خود را از پوشیدن نمادهای مذهبی از جمله حجاب منع کنند.

در حکم این دادگاه آمده که کارفرمایان در کشورهای عضو اتحادیه اروپا می‌توانند کارکنان را از پوشیدن نمادهای مذهبی آشکارا منع کنند. طبق این حکم، این منع باید بر مبنای مقررات داخلی شرکت‌ها و در صورتی اجرا شود که کارفرما از قبل ضوابطی در مورد عدم استفاده از نمادها و پوشش‌ها داشته باشد. به این ترتیب، کارفرما براساس ضوابطی که می‌گذارد می‌تواند کارکنانش را از پوشیدن نمادهای سیاسی، فلسفی و مذهبی منع کند اما به‌طور موردی نمی‌تواند مانع پوشش یک فرد شود.

رای دیوان دادگستری اروپا به‌عنوان عالی‌ترین نهاد دادرسی در اتحادیه اروپا در پی بررسی پرونده 2 زن مسلمان از فرانسه و بلژیک صادر شد که به دلیل امتناع از برداشتن حجاب، از محل کارشان اخراج شده بودند. در پرونده اول، زنی بلژیکی در شرکتی امنیتی کار می‌کرد که طبق ضابطه‌اش پوشیدن روسری ممنوع است. ممانعت او با برداشتن حجابش به اخراج از کار منجر شد. دیوان عالی بلژیک در نهایت تصمیم به ارجاع این پرونده به دیوان دادگستری اروپا گرفت. در پرونده دوم هم زنی که به‌عنوان مهندس مشاور آی‌سی‌تی در شرکتی فرانسوی کار می‌کرد، به درخواست یکی از مشتریان برای برداشتن روسری‌اش در جلسات پاسخ منفی داد و از سوی شرکت اخراج شد.

دادستان دادگاه عالی اروپا سال گذشته میلادی پیشنهاد داده بود که اگر شرکت‌ها کارمندان را از پوشش روسری منع می‌کنند، باید مانع از استفاده از سایر نمادهای مذهبی نیز بشوند. موضوع حجاب زنان طی سال‌های گذشته در بسیاری از کشورهای اروپایی که محل زندگی جمعیت قابل‌توجهی از مسلمانان هستند، همیشه مورد بحث بوده است.

اکنون با قدرت‌گیری احزاب راست افراطی اروپا در سایه حملات تروریستی، بار دیگر موضوع حضور مسلمانان در اروپا و پوشش آنها به محور برخی کشمکش‌های سیاسی تبدیل شده است. در هلند که مردم امروز برای تعیین نمایندگان پارلمان به پای صندوق‌های رأی می‌روند، خرت ویلدرز و حزبش بخت اول پیروزی در انتخابات هستند.

ویلدرز که چهره محوری راست‌های افراطی این کشور است، یک‌ماه پیش با شعار تعطیلی مساجد قدم به رقابت گذاشت. در فرانسه هم که مثل آلمان حدود 5 میلیون مسلمان دارد، مارین لوپن رهبر راست‌های افراطی یک‌پای انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور است که حدود یک‌ماه دیگر برگزار می‌شود. او هم محور شعارهایش مقابله با اسلام و پناهجویان است.

این نخستین بار است که دیوان دادگستری اروپا در زمینه ممنوعیت نمادهای مذهبی از جمله حجاب رأی صادر می‌کند. با این حال، رویکرد دولت‌های اروپایی درقبال مسئله آزادی مسلمانان در استفاده از پوشش اسلامی متفاوت بوده است. در ادامه رویکرد کشورهای اروپایی با بیشترین جمعیت مسلمان در اروپا در مورد پوشش زنان مسلمان مرور شده است.

فرانسه: این کشور با 7.5 میلیون نفر، بیشترین جمعیت مسلمان در اروپا را دارد. در سال 2011 نخستین کشور اروپایی بود که استفاده از برقع در اماکن عمومی را ممنوع کرد. این قانون در دوره ریاست‌جمهوری نیکلا سارکوزی وضع شد. زنان مسلمان فرانسه در صورت استفاده از برقع، 150 یورو (600 هزار تومان) جریمه می‌شوند. 5 سال بعد، دولت این کشور قانون دیگری را وضع کرد که با اعتراض‌های گسترده همراه بود. براساس این قانون زنان مسلمان امکان استفاده از لباس‌های پوشیده‌شنا را ندارند. مانوئل والس، نخست‌وزیر، این نوع لباس‌ها را

اتریش: جمعیت مسلمانان اتریش حدود 5.4 میلیون نفر است. دولت این کشور 3 ماه پیش به ممنوعیت استفاده از برقع و نقاب در اماکن عمومی رأی داد. اتریش اعلام کرده به دنبال ممنوعیت پوشیدن روسری و دیگر نشان‌های مذهبی است. دولت این کشور پوشش کامل صورت را مانعی بر سر راه ارتباط میان افراد می‌داند که خود مانعی بر سر راه يك جامعه باز است. تعداد زنان مسلمان که در اتریش از نقاب استفاده می‌کنند کمتر از 200 نفر است اما این موضوع می‌تواند مانعی بر سر ورود گردشگران مسلمان به این کشور باشد.

آلمان: این کشور حدود 5.8 میلیون مسلمان دارد. آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، حدود 3 ماه پیش از ممنوعیت پوشیدن برقع در مدارس، دادگاه‌ها و ساختمان‌های دولتی حمایت کرد. او گفت در هر ایالتی که لازم است چنین قانونی می‌تواند وضع شود. دولت آلمان هیچ‌گاه در مورد پوشش ادیان مختلف ممنوعیت قانونی اعمال نکرده بود. در سال 2003، دادگاه قانون اساسی به نفع معلم مسلمان رأی داد که خواهان استفاده از روسری در محل کارش بود. حکم دادگاه همچنین اعلام کرد که ایالت‌ها می‌توانند خود در این مورد تصمیم‌گیری کنند. در نتیجه نیمی از 16 ایالت آلمان، پوشش اسلامی را ممنوع کردند.

انگلیس: در انگلیس که محل زندگی 4.8 میلیون مسلمان است، ممنوعیتی برای استفاده از حجاب نیست اما مدارس می‌توانند در مورد نحوه پوشش دانش‌آموزان و کارکنان‌شان خود تصمیم بگیرند. این تصمیم 10 سال قبل طبق رأی دادگاه اتخاذ شده است. حزب استقلال بریتانیا که از افراطی‌ترین احزاب دست راستی اروپا به شمار می‌رود، در خط مقدم مخالفت با حجاب در انگلیس و سراسر اروپا قرار دارد. نیمی از مردم این کشور با پوشش برقع مخالف هستند اما مخالفتی با روسری و دیگر نمادهای اسلامی ندارند.